

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 17/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag, lag om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet och vissa lagar som har samband med dessa

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 september 2010 en proposition med förslag till lag om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag, lag om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet och vissa lagar som har samband med dessa (RP 144/2010 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Markku Helin, justitieministeriet
- jurist Minna-Kaisa Liukko, utrikesministeriet

- underhållsskyddschef Tuija Miettälä, Helsingfors stads socialverk.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— Folkpensionsanstalten.

Samband med andra handlingar

Propositionen hänför sig till rådets förordning (EG) nr 4/2009 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet. Utskottet har lämnat utlåtande LaUU 8/2006 rd och LaUU 16/2008 rd om förberedelserna för förordningen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag. Justitieministeriet föreslås bli centralmyndighet i Finland. De centralmyndighetsuppgifter som utrikesministeriet nu har överförs till justitieministeriet. Justitieministeriet sköter även de centralmyndighetsuppgifter som föreskrivs i rådets förordning om underhållsskyldighet. I lagen finns också bestämmelser om rättshjälp när

centralmyndigheten eller en av centralmyndigheten bemyndigad person företräder en sökande, och om centralmyndighetens rätt att få uppgifter och handräckning som myndigheten behöver när den sköter sina uppgifter.

Det föreslås dessutom att det stiftas en lag om tillämpning av rådets förordning om underhållsskyldighet. I lagen utfärdas de nationella bestämmelser som tillämpningen av förordningen förutsätter. Bestämmelserna gäller bl.a. behöri-

ga domstolar i ärenden som avses i förordningen.

Utöver detta ingår det följändringar i äktenskapslagen, lagen om underhåll för barn och lagen om erkännande och verkställighet av utomlands givet beslut angående underhållsbidrag.

Lagen angående vissa familjerättsliga förhållanden av internationell natur föreslås bli upphävd.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 18 juni 2011. Lagen om centralmyndighet i Finland i vissa internationella ärenden som gäller underhållsbidrag avses dock träda i kraft redan den 1 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Syftet med propositionen är att rådets förordning om underhållsskyldighet ska kunna tillämpas i Finland från och med den 18 juni 2011. Förordningen avser att förbättra den gränsöverskridande indrivningen av underhållsbidrag i medlemsstaterna.

Propositionen innehåller bestämmelser om bland annat en centralmyndighet som avses i förordningen. Man ska kunna vända sig till den vid indrivning av underhållsbidrag för att ansökan ska förmedlas till en annan medlemsstat. Centralmyndigheten tar också emot ansökningar från andra medlemsstater. Dessutom föreskrivs det att en sökande som centralmyndigheten företräder har rätt att få rättshjälp utan kostnad. Regleringen är nödvändig, anser lagutskottet, eftersom man med den undviker en stor mängd administrativt arbete och säkerställer att de medel som har drivits in går till rättegångskostnader.

Detta är viktigt att beakta med tanke på att sökandena vanligen är mindre bemedlade.

Vidare välkomnar utskottet att arbetet med internationell indrivning av underhållsbidrag från och med 2011 flyttas över från utrikesministeriet till justitieministeriet. Arbetet ingår inte i undervisningsministeriets kärnuppgifter, men justitieministeriet redan nu är centralmyndighet för många instrument i EU eller internationellt. Uppgifterna kan lämpligen flyttas över i samband med denna proposition.

Sammanfattningsvis finner utskottet propositionen nödvändig och ändamålsenlig och tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 21 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Janina Andersson /gröna
vordf. Anna-Maja Henriksson /sv
medl. Esko Ahonen /cent
Kalle Jokinen /saml
Oiva Kaltiokumpu /cent
Ilkka Kantola /sd
Sampsa Kataja /saml
Jari Larikka /saml

Sanna Lauslahti /saml
Outi Mäkelä /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Tero Rönni /sd
Mauri Salo /cent
Kari Uotila /vänst
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

2 utskottsråd Marja Tuokila.